

Капітальні інвестиції у січні-вересні 2019 року

Четвертий рік поспіль інвестиційний попит забезпечує вагомий внесок у економічне зростання.

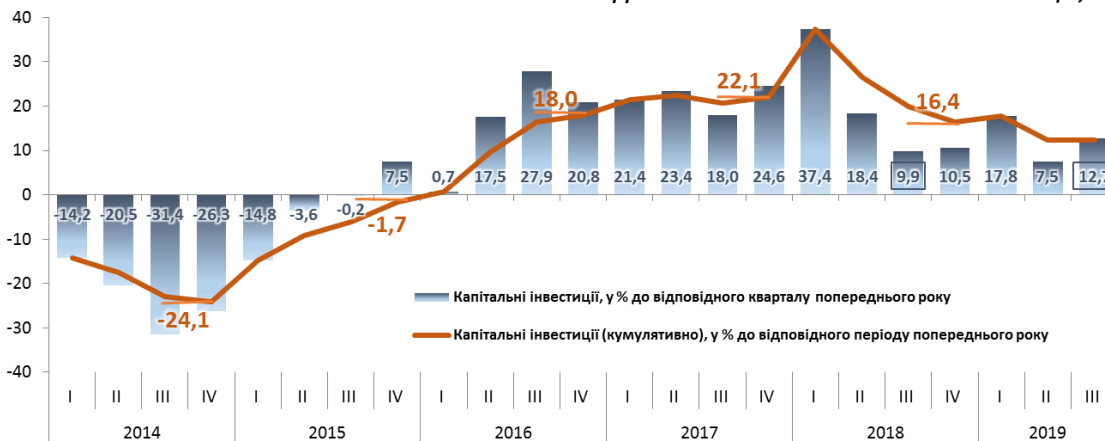
Так, у січні-вересні 2019 року капітальні інвестиції зросли на 12,4% порівняно з аналогічним періодом попереднього року (у III кварталі - на 12,7%). Темпи зростання залишались дуже високими, хоч і уповільнилися у порівнянні з попередніми роками на тлі вищої статистичної бази порівняння (близько 20% у 2017 і 2018 роках).

Серед джерел фінансування капітальних інвестицій **найбільший внесок**, як і у попередніх періодах **забезпечили власні ресурси сектору нефінансових корпорацій**. Значним є вклад бюджетних коштів, та кредитів банків та інших позик, частка яких у структурі капітальних інвестицій продовжує зростати.

Серед ВЕД, основними драйверами у січні-вересні 2019 року були переважно підприємства добувної та переробної промисловості.

“Зростання освоєних капітальних інвестицій у III кварталі 2019 р. становило 12,7% порівняно з аналогічним кварталом 2018 року, за січень-вересень 2019 року – на 12,4%”

Рис. 1. Динаміка освоєних капітальних інвестицій, %



Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

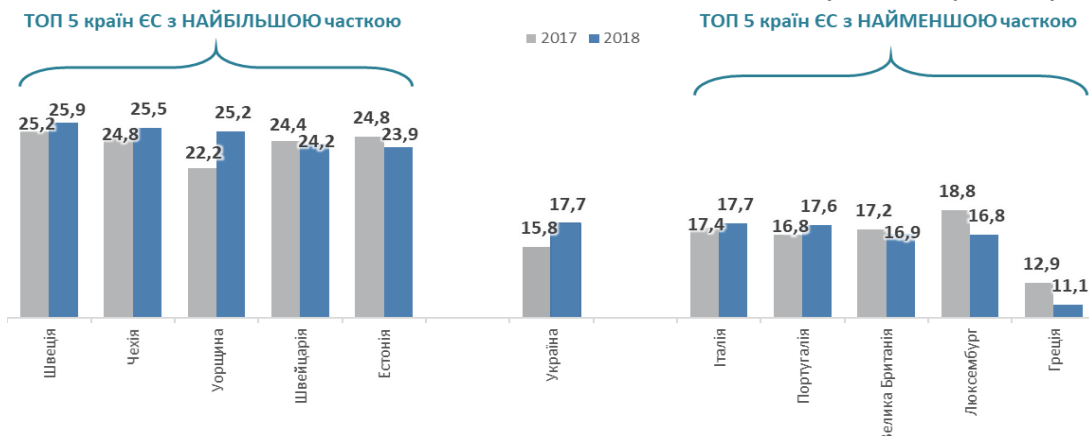
ДИНАМІКА ВНОК

	2014	2015	2016	2017	2018	9м. 2018	9м. 2019
Частка ВНОК у ВВП, %	14,1	13,5	15,5	15,8	17,2	15,8	16,1
Зміна ВНОК, %	-24	-9,2	20,4	16,1	14,3	16,6	12,8
Внесок до ВВП, в.п.	-4,0	-1,3	2,8	2,5	2,2	2,3	2,0

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

У січні-вересні 2019 року капітальні інвестиції сформували 83% ВНОК, який в свою чергу формує суттєвий внесок у зростання ВВП у цілому. Однак, частка ВНОК у ВВП досі залишається занизькою у порівнянні з економічно розвинутими країнами.

Рис. 2. ВНОК у 2017-2018 роках, % у ВВП
ТОП 5 країн ЄС з НАЙМЕНШОЮ часткою



Джерело. Держстат, Евростат

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СІЧНІ-ВЕРЕСНІ 2019 РОКУ



“основне джерело фінансування інвестицій – власні кошти підприємств, при цьому, значно зросла частка інвестицій за рахунок коштів бюджету та кредитів банків та інших позик”

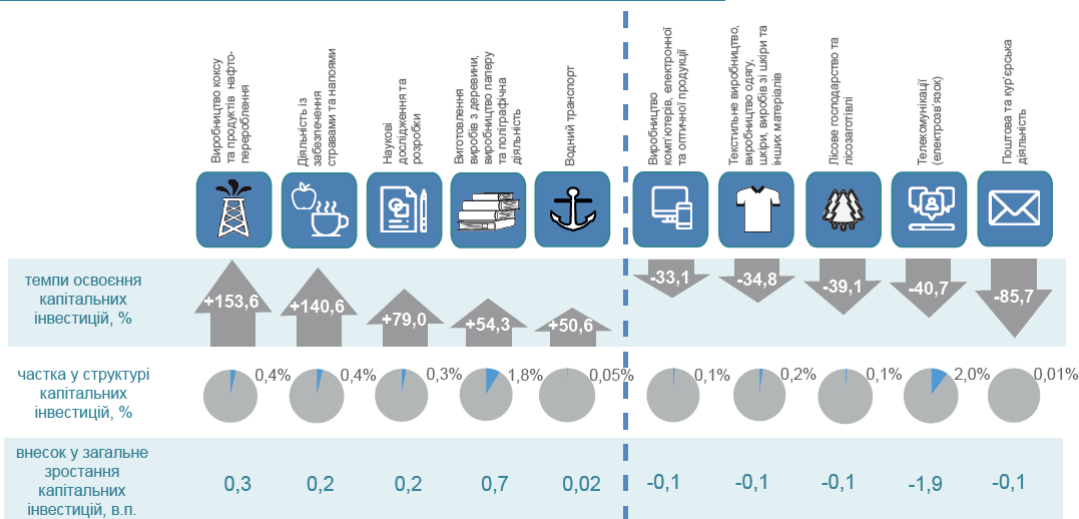
Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

Ресурси сектору нефінансових корпорацій – усталено залишаються **основним джерелом фінансування інвестицій**, що підкріплюється покращенням фінансових результатів підприємств (у січні-вересні 2019 року, прибутки підприємств зросли на 28,9%, в той час як збитки скоротились на 28,3% в порівнянні з відповідним періодом 2018 року).

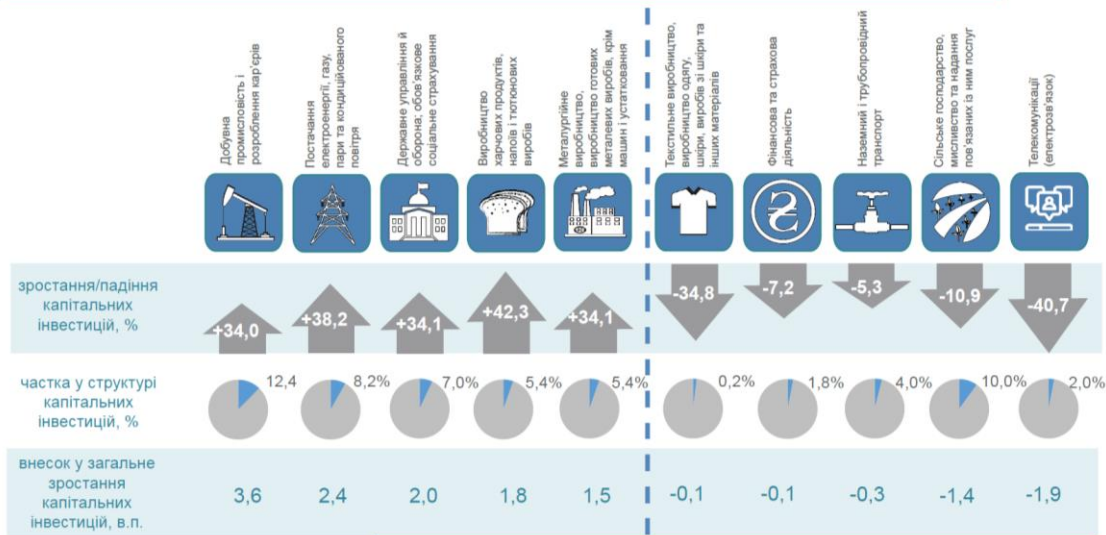
В той же час, все більшої ваги набирає **фінансування капітальних інвестицій за рахунок сектору загальнодержавного управління**, що обумовлено активним оновленням та модернізацією державних інфраструктурних об'єктів (зокрема, транспортної інфраструктури), а також необхідністю інвестування в сектор державного управління і оборони на тлі військового протистояння у східних регіонах.

Також, відбулось **збільшення обсягів нових наданих кредитів вітчизняною банківською системою** в умовах зміцнення національної грошової одиниці та позитивних ділових очікувань щодо перспектив розвитку, що сприяло **збільшенню частки капітальних інвестицій за рахунок кредитів банків та інших позик**.

ТОП ВЕД ЗА ТЕМПАМИ ЗРОСТАННЯ / ПАДІННЯ У СІЧНІ-ВЕРЕСНІ 2019 РОКУ



Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки



“зростання обсягів освоєних капітальних інвестицій продемонструвала переважна більшість агрегованих видів економічної та промислової діяльності”

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

Зростання обсягів освоєних капітальних інвестицій спостерігалось у більшості агрегованих видів економічної та промислової діяльності.

На тлі загострення конкуренції на світових ринках, що вимагає оновлення виробничих потужностей, продовжується освоєння значних обсягів капітальних інвестицій особливо серед підприємств гірничо-металургійного комплексу (загальний внесок 5,4 в.п.).

Довідково. За 9 місяців 2019 р. капітальні та операційні витрати найбільшого гірничо-металургійного підприємства України ПАТ “АрселорМіттал Кривий Ріг” склали 282 млн. дол. Зокрема, за I півріччя у виробництво було вкладено, 168,2 млн. дол., з них операційні витрати склали 47,8 млн. дол., а капітальні перевищили 120,4 млн. дол.

В 2019 році підприємство завершило реконструкцію дрібносортового стану № 250-4, в яку інвестувало понад 50 млн дол. Крім цього, гарячі випробування проходить нова машина безперервного лиття заготовок № 3, добудовують МБЛЗ-2 – загальна вартість цього проекту становить близько 144 млн доларів. Не зупиняється реконструкція другого агломераційного цеху: три з шести агломашин вже оновлені, на черзі – четверта за рахунком. Проект оцінюється в 170 млн доларів. Також підприємство буде електровоздуховку виробництва компанії Siemens (13 млн дол.) та реалізує інші проекти.

Джерело. www.ukraine.arcelormittal.com

Серед чинників, що впливали на зростання в галузі **виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення**, була передача майна та проведення планового капітального ремонту деяких діючих об'єктів, що мали місце в попередніх кварталах 2019 року.

Зростання освоєних капітальних інвестицій у **діяльності із забезпечення стравами та напоями** формувалась за рахунок початку будівництва індустріального парку “INNOVATION FORPOST” в місті Дніпро, а також проведенням ремонтних робіт та оновленням закладів громадського харчування, зокрема, за рахунок коштів іноземних інвесторів.

У виготовленні виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність значний внесок у зростання освоєних інвестицій було обумовлено реалізацією проекту з створення кластеру для виробників меблів.

Довідково. У Волинської області компанія Kronospan UA місто Нововолинськ (яка є українською дочірньою компанією Kronospan Holdings PLC (Кіпр)) реалізує інвестиційний проект зі створення кластеру для виробників меблів, будівництво нової трансформаторної підстанції, а також установку котла на біомасі та електростатичного осаджувача (WESP) для зниження концентрації пилу й викидів формальдегіду. Із загальної суми у 168 млн євро Kronospan профінансує 52 млн євро власними коштами. Джерело. interfax.com.ua

Високий темп зростання капітальних інвестицій у **сфері наукових досліджень та розробок**, був обумовлений збільшенням державної підтримки (зокрема, закупівлі

науково-медичного обладнання, що мало місце у III кварталі 2019 року) та позитивними діловими очікуваннями підприємств.

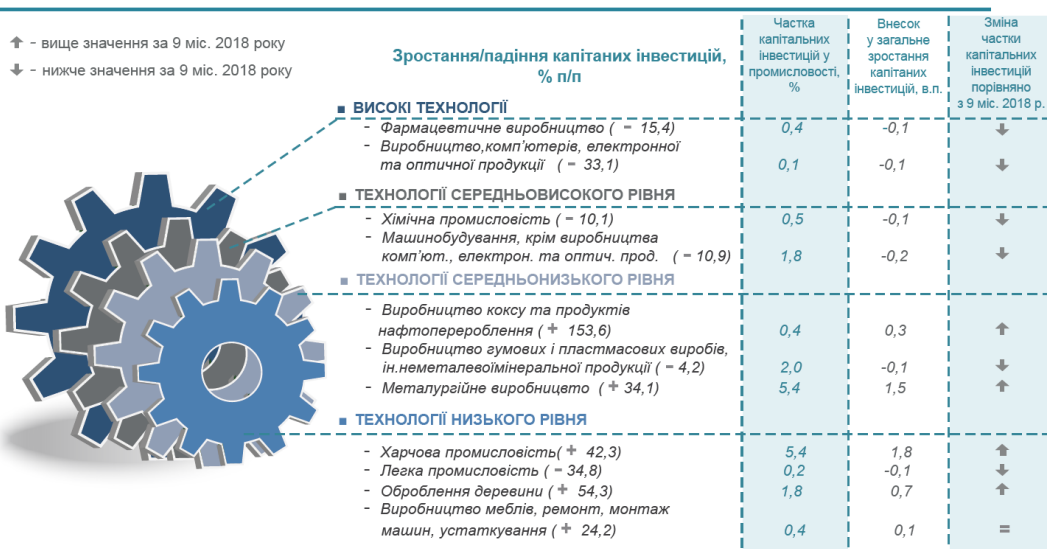
Також за результатами III кварталу 2019 року високими темпами зростало освоєння капітальних інвестицій підприємствами **роздрібної торгівлі (+78,8%)**, що відбулось за рахунок придбання торгової марки однією з торговельних мереж.

Скорочення обсягів капітальних інвестицій, яке спостерігалось в окремих ВЕД, мало місце в основному за рахунок високих темпів освоєння попереднього року та, як наслідок, високої статистичної бази порівняння. Найбільше зниження серед ВЕД спостерігалось у діяльності у **сфері інформації та телекомунікації** (внесок до загального зростання капітальних інвестицій становив "мінус" 1,5 в.п.).

Приводом для стурбованості залишається ресурсна орієнтація інвестиційних потоків. Незначна доля інвестицій, направлених у високотехнологічні галузі (лише 0,5% загального обсягу капітальних інвестицій за 9 міс. 2019 року) та відсутність її стабільного зростання (капітальні інвестиції у фармацевтичне виробництво та виробництво комп'ютерів скоротились на 15,4% та 33,1% відповідно) впливатиме на якість економічного розвитку у майбутньому.

«незначна доля інвестицій, направлених у високотехнологічні галузі та відсутність її стабільного зростання впливатиме на якість економічного розвитку у майбутньому»

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЗА ТЕХНОЛОГІЧНИМИ УКЛАДАМИ У СІЧНІ-ВЕРЕСНІ 2019 РОКУ



Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЗА СТРУКТУРОЮ АКТИВІВ У СІЧНІ-ВЕРЕСНІ 2019 РОКУ

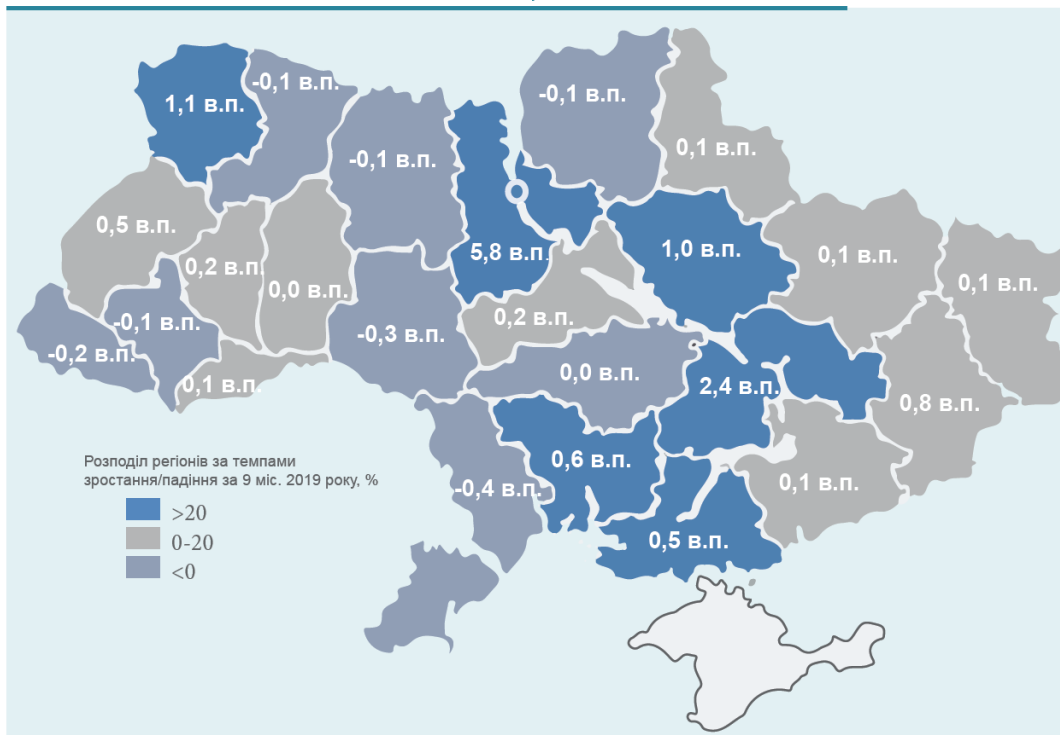


Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

За структурою активів зросла частка капітальних інвестицій у **нежитлові та інженерні споруди**, що в тому числі зумовлено **успішним проведенням державних інфраструктурних проектів**. Однак, найбільш значною часткою освоєних капітальних інвестицій у розрізі видів активів залишаються інвестиції, спрямовані в **машини, обладнання та інвентар**, які є необхідною складовою модернізації та технологічного оновлення підприємств, що має місце у більшості галузях промисловості (добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність, виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, виробництво меблів, іншої продукції; ремонт і монтаж машин і устаткування, наукові дослідження та розробки та ін.). Також, збільшується частка машин, устаткування та інвентарю, що були імпортовані (за 9 міс. 2019 року в обсязі оптового товарообороту машин, устаткування, інвентарю, транспортних засобів лише близько 14% проданих товарів були вироблені на території України). Зниження частки інвестицій, направлених на придбання транспортних засобів, зумовлена високою статистичною базою порівняння. У січні-вересні 2018 мала місце реалізація масштабних інвестиційних проектів, направлених на придбання саме транспортних засобів (наприклад придбання локомотивів для «Укрзалізниці» та оновлення автопарку «Укрпошти»). Суттєве скорочення частки інвестицій, направлених у **нематеріальні активи**, також пояснюється високою статистичною базою порівняння попереднього періоду, сформованою за рахунок впровадження 4G технологій та купівлі ліцензій на них.

«за структурою активів зросла частка капітальних інвестицій, спрямована в нежитлові та інженерні споруди, що в тому числі зумовлене успішним проведенням державних інфраструктурних проектів»

ВНЕСОК РЕГІОНІВ У ЗРОСТАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СІЧНІ-ВЕРЕСНІ 2019 РОКУ



“Більшість регіонів продемонстрували доволі високу позитивну динаміку освоєння капітальних інвестицій, з найвищими темпами у Волинській області та найбільшим внеском м. Києва”

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

Більшість регіонів продемонстрували доволі високу позитивну динаміку освоєння капітальних інвестицій. Найвищі темпи нарощення інвестицій спостерігалися у Волинській області (зростання на 61% у порівнянні січнем-вереснем 2018 року), Херсонській області – (60,1% (в основному за рахунок активного будівництва енергетичних об'єктів (сонячних та вітрових електростанцій), особливо у І кварталі 2019 року) та Миколаївській області (30,2%). Найбільший додатний внесок сформовано результатами діяльності у м. Києві (3,0 в.п.) та Дніпропетровська область (2,4 в.п.)